

**İŞLETME LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE
MUHASEBE/FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI
HAKKINDAKİ İLĞİ DÜZEYLERİ, BEKLENTİLERİ ve
FARKINDALIKLARI:
GAZİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ ve İDARİ BİLİMLER
FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

Fatma KARAKAYA DEMİRKUTLU*

Öz:

Küreselleşme ile yaşanan sosyal ve ekonomik gelişmeler eğitim alanında da yenilikleri, değişimleri zorunlu hale getirmektedir. İşletme eğitimi de bu gelişmelerden payını almıştır. Etkin bir işletme eğitiminden beklenen, öğrencilerin ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip edebilecekleri alt yapıyı oluşturmalarına olanak sağlamasıdır. İşletme eğitimi alan lisans mezunlarının önemli bir kısmı muhasebe meslek mensubu olarak veya muhasebe bilgilerinden önemli ölçüde faydalandıkları işlerde istihdam edilmektedir. Son yıllarda muhasebe alanında gözlenen en önemli gelişme Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının yayınlanması ve finansal raporlamada kullanılmasıdır. Bu standartlarla finansal raporların karşılaştırılabilir, güvenilir ve anlaşılabilir olmaları sağlanmaktadır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte söz konusu standartların uygulanmasının zorunlu olması meslek mensuplarının bu konudaki bilgi ve deneyimlerini daha değerli hale getirmiştir.

Bu çalışmada işletme bölümü öğrencilerinin Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları konusundaki ilgi düzeyleri, beklentileri ve farkındalıklarının ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında işletme bölümü son sınıf öğrencilerine Türkiye Muhasebe/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Öğrencilerin söz konusu standartlara ilişkin ilgi düzeyleri, beklentileri ve farkındalıklarına ait veriler anket yöntemi ile toplanmış, SPSS 16.0 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda muhasebe alanına ilgi duyan ve mezuniyet sonrası bu alanda çalışmak isteyen öğrencilerin Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları hakkındaki farkındalıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları

* Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, fkarakaya@gazi.edu.tr

**THE BUSINESS ADMINISTRATION UNDERGRADUATE
STUDENTS' INTEREST LEVELS, EXPECTATIONS AND
AWARENESS ABOUT TURKISH ACCOUNTING/FINANCIAL
REPORTING STANDARDS:
GAZI UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND
ADMINISTRATIVE SCIENCES SAMPLE**

Abstract:

With globalization, social and economic developments experiences make necessary to newness and changes in the field of education. Business education has also received its share of these developments. Expected from an active business education, students will be able to follow national and international developments is that it allows you to create infrastructure. A significant portion of the field of business education degree graduates as professional accountants or accounting information to benefit greatly from the jobs they are employed. In recent years, the most important developments observed in the accounting field Turkish Accounting and Financial Reporting Standards published and is used for financial reporting purposes. The standards are provided reliability, comparability and understandability of financial reports. With the entry into force of the Law no. 6102 Turkish Commercial Code, the implementation of these standards is mandatory professional knowledge and experience in these issues has become valuable.

In this study, it is intended to reveal the level of the interest, expectations and awareness of the business administration department students on the Turkish Accounting/Financial Reporting Standards. Within the context of study have been directed questions to the final year students of business administration department about Turkish Accounting/Financial Reporting Standards. Data of students' level of interest, expectations and awareness of the standards collected by means of questionnaires were analyzed with SPSS 16.0 statistical software. The results of research, students who interested in the field of accounting and wish to work in this field after graduation have higher awareness about Turkish Accounting/Financial Reporting Standards has been shown.

Keywords: Accounting, Turkish Accounting/Financial Reporting Standards

GİRİŞ

Finansal piyasaların bütünleştiği, paranın çok hızlı el değiştirdiği, çok uluslu şirketlerin sayısının arttığı küreselleşme sürecinde ulusal sınırlar ortadan kalkmıştır. Uluslararası ticaretin gelişmesi, farklı coğrafyadaki şirketlerin birleşmesi, sermaye hareketlerinin sınır tanımaması finansal raporlama konusunda ülkeler arasındaki farklılıkların sorun olarak karşımıza çıkmasına neden olmuştur. Bu sorunun çözümü ve finansal raporlardaki bilgilerin güvenilir, anlaşılabilir, ihtiyaca uygun, tarafsız, karşılaştırılabilir, tam, özün önceliğine uygun bilgiler olması için tüm dünyanın uyguladığı ve bildiği muhasebe standartları ve politikaların uygulanması gerekliliğini ortaya çıkarmış ve muhasebede ortak dil anlayışını getirmiştir.

Dünyada muhasebe uygulamalarında kabul edilen iki muhasebe standart seti bulunmaktadır. Bunlardan biri Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) tarafından oluşturulan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları-UFRS- (IFRS; International Financial Reporting Standards), diğeri ise ABD’de Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) tarafından oluşturulan ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (US GAAP)’dir. Bu iki muhasebe standart seti arasındaki temel fark ise, IASB tarafından oluşturulan muhasebe standartlarının "ilke bazı" standartlar olmasına kaşın; US GAAP standartlarının "kural bazı" olmasıdır (İbiş, Özkan,2006:30).

IFRS’nın ilke bazlı standartları, konuya ilişkin ilkeleri ve standardın nihai amacını ortaya koyan bir yaklaşım doğrultusunda hazırlanmaktadır. İlke bazlı standartlar, finansal raporlamada işlemlerin şeklini değil, ekonomik özünü yansıtmalarını temel almaktadır. US GAAP’in kural bazlı standartları ise her türlü uygulamayı kapsamaya çalışan detaylı düzenlemelerdir. Kural bazlı yaklaşım, finansal raporlamada uygulamaları tam şeffaflıktan alıkoymakta, standartların esas amacı kapsamında yapılacak değerlendirmeleri bir anlamda engellemekte, finansal tablo hazırlayanları ve bağımsız denetçileri daha rutin uygulamalara yönlendirmektedir (İbiş, Özkan,2006:30). Diğeri bir ifadeyle, ilke bazlı muhasebe standartları finansal raporlamanın mahiyetindeki karşılaştırmayı azaltabilirken, kural bazlı muhasebe standartları yaratıcı işlemlerin oluşturulması ya da ekonomik çevresel değişimler olduğunda gereksiz, yanlış veya fonksiyonel olmayan kuralları gösterebilmektedir (Akgün, 2012:8).

Çok sayıdaki ülkede yerel muhasebe standartları terkedilmiş ve Uluslararası Muhasebe Standartları uygulanmaya başlanmıştır. Bu süreçte Türkiye’de de Uluslararası Muhasebe Standartları benimsenmiş ve Türkiye Muhasebe Standartları olarak yayınlanmıştır (Akdoğan,2007:101). Dünyadaki gelişmelerin dışında kalmamak, uluslararası finans piyasalarıyla aynı ortak dili

kullanmak, finansal piyasaların bilgi taleplerini etkin olarak karşılamak ve şeffaflık başta olmak üzere kurumsal yönetim ilkelerine uyum sağlamak bakımından Uluslararası Muhasebe Standartlarına geçiş önemlidir. Ancak küresel standartlar anlamında Uluslararası Muhasebe Standartları'na geçişin çeşitli zorlukları bulunmaktadır. Söz konusu standartları kullanacak ülkelerde muhasebeci ve denetçi niteliklerinin de iyileştirilmesi gerekmektedir (Aksoy,2005:194). Muhasebe eğitimi bir mesleki eğitim olup, bu eğitimden beklenen, kişiye mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerinin kazandırılmasıdır. Bu bilgi ve beceri ders programlarıyla öğrencilere kazandırılmaktadır ve muhasebe mesleğine ilişkin bilimsel yeterlilik hem ulusal hem de uluslararası standartlarda düzenlenmiştir (Zaif, Ayanoglu,2007:117). Bu bağlamda mevcut muhasebe meslek mensupları standartların uygulanmasına yönelik eğitimlerle desteklenmelidir. Diğer taraftan halen ön lisans/lisans veya lisansüstü eğitimleri devam eden potansiyel meslek mensuplarının da ders programlarında düzenlemeler yapılarak standartlar konusunda bilgili olarak mezun olmaları sağlanmalıdır.

Mevcut meslek mensuplarının tamamının tekrar eğitime alınması ve bu eğitimin çeşitli sebeplerle verimli olma olasılığının düşük olması nedeniyle standartlara uyum sürecinde, potansiyel meslek mensuplarını yetiştiren eğitim-öğretim kurumlarına büyük iş düşmektedir. Ülkemizde muhasebe bölümüne sahip meslek yüksekokulları dışında iktisadi idari bilimler, ticari bilimler, işletme/iktisat fakülteleri gibi eğitim kurumları bölüm eğitim programlarında değişen sayıda muhasebe derslerine yer vermektedirler. Lisans düzeyinde ders programlarına bakıldığında sayısal olarak daha fazla muhasebe dersi işletme bölümünde yer almaktadır. Bu nedenle araştırmamızın örneklemini işletme bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmamızda ileride muhasebe alanında çalışmaları söz konusu olabilecek kişilerin Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) hakkındaki farkındalıklarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Ders programındaki muhasebe derslerinin çoğunu almış olmaları nedeniyle son sınıf öğrencilerine anket yöntemiyle muhasebe ve Türkiye Muhasebe /Finansal Raporlama Standartları hakkındaki ilgi düzeylerini, beklentilerini ve farkındalıklarını ölçen sorular sorulmuştur.

I.TÜRKİYE MUHASEBE/FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARINA GENEL BAKIŞ

Uluslararası Muhasebe Standartlarının oluşturulması konusundaki tartışmalar 1960'larda başlamış ve bu konunun bir komite tarafından yürütülmesine yönelik öneriler ise ilk defa 1972 yılında Sydney'de yapılan 10.

Uluslararası Muhasebeciler Kongre'sinde gündeme gelmiştir. Finansal raporlama düzenlerinin uluslararası düzeyde uyumlaştırılması için çalışma yapan bu kuruluş Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (International Accounting Standards Committee –IASC) 'dir ve 1973 yılında, denetlenmiş hesapların ve finansal raporların sunulmasında dikkate alınması gereken standartları belirleyip, bunları kamuya açık bir şekilde yayınlamak amacıyla kurulmuştur. Komite 2001 yılında Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu(International Accounting Standards Board-IASB) olarak yeniden yapılandırılmıştır. IASB daha önce IASC tarafından yayımlanan Uluslararası Muhasebe Standartlarını ve yorumlarını onaylamıştır. Kurul tarafından çıkarılacak tüm muhasebe standartları “Uluslararası Finansal Raporlama Standartları”nı oluşturmaktadır (Gökçen, Ataman ve Çakıcı,2011:14-17).

Muhasebe standartları bir bütün olarak, küresel düzeyde finansmanı ve muhasebe işlemlerinin bütün yönlerini belirlediği için, çok sayıda ülke uluslararası muhasebe standartlarını benimsemektedir (Uysal,2006:105). Türkiye'de muhasebe standartların gelişimine bakıldığında, muhasebe uygulamalarını genelde Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usul Kanunu'ndaki hükümlerin yönlendirdiğini, ancak bu konulardaki hükümlerin ihtiyaca cevap vermediği durumlarda, yasal statüye sahip olan bazı kuruluşların kendi yetki alanlarına giren işletmeler için, yönlendirici çalışmalar yaptığı gözlenmektedir. Bu kuruluşların en önemlileri İktisadi Devlet Teşekküllerini Yeniden Düzenleme Komisyonu ve Tekdüzen Muhasebe Koordinasyonu Devamlı İhtisas Komisyonu, Türk Standartları Enstitüsü Muhasebe Standartları Özel Daimi Komitesi, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (TMUDESK), Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'dur (Çankaya, Dinç,2012:83).

Sermaye Piyasası Kurulu tabi ortaklıklar ve aracı kurumların düzenlemek zorunda oldukları finansal tablo tiplerini, uygulayacakları hesap planlarını belirlemeye yönelik tebliğler yayınlamıştır. Bu tebliğler Uluslararası Finansal Raporlama Standartları kapsamında yayımlanmıştır (Yanık ve diğ.,2013:244). Türk Ticaret Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte ulusal muhasebe standartlarını saptamak ve yayınlama yetkisi Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na devredilmiştir. Kurum'un varoluş amacı “finansal raporların uluslararası standartlarla uyumlu olarak düzenlenmesini ve denetlenmesini sağlayacak standartlar koymak, etkin bir kamu gözetimini gerçekleştirmek” şeklinde ifade edilmektedir. TTK ile uygulanması zorunlu hale gelen TMS/IFRS; Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu' tarafından yayımlanan Muhasebe Standartları-Finansal Raporlama Standartları ve yorumlarından oluşmaktadır. 2013

TMS/TFRS seti; 1 adet kavramsal çerçeve, 13 adet TFRS, 28 adet TMS ve 23 adet yorumdan oluşmaktadır (Kamu Gözetimi Kurumu).

II. LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki ilgi düzeyleri ve farkındalıklarını ölçmeye ilişkin yapılan çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Ünal ve Doğanay (2009), “Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitiminin Etkinliği: Sayıştay Özelinde Ampirik Bir Çalışma” isimli araştırmalarında Sayıştay’da görev yapan baş denetçi, denetçi ve denetçi yardımcılara lisans düzeyindeki muhasebe grubu derslerinin ihtiyaca uygunluğuna, yeterliliğine ve güncelliğine ilişkin sorular sorulmuştur. Muhasebe grubu derslerinin lisans eğitimi içindeki ağırlığı katılımcıların yaklaşık yarısı tarafından yeterli görülmekteyken, derslerin güncelliği konusunda sadece %29’luk oran olumlu görüş belirtmiştir.

Dalğar, Çelik ve Mortaş (2011), “Muhasebe Öğrenimi Gören Öğrencilerin TMS/TFRS Hakkındaki Farkındalıklarına Yönelik Bir Araştırma” isimli çalışmasında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi’ne bağlı meslek yüksekokullarında öğrenim gören muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerine Türkiye Muhasebe Standartları hakkındaki farkındalık ve ilgi düzeylerini ölçen sorular sormuşlardır. Araştırma sonucunda özellikle muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan ve mezun olduktan sonra muhasebecilik yapmayı düşünen öğrencilerin muhasebe standartları hakkındaki farkındalıklarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurnaz (2012), “Statistical Analysis of the Factors Affecting Accounting Students’ Awareness of the TAS(Turkish Accounting Standards) and TFRS (Turkish Financial Reporting Standards)” isimli çalışmasında Dumlupınar Üniversitesi’nde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algı düzeyleri ölçülmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda, muhasebe alanında iş deneyimi olan öğrencilerin olmayanlara; muhasebe alanında profesyonelleşmeyi düşünenlerin düşünmeyenlere; muhasebe alanına ilgileri fazla olanların olmayanlara göre TMS/TFRS algılarının daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Yıldız ve Yanık’ın (2013), “Yükseköğretimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Algıları: Ampirik Çalışma” isimli araştırmaları Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve

İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin Türkiye Muhasebe Standartları hakkındaki algılarının ortaya konulması amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin muhasebe mesleğine ilgi düzeyi, muhasebe mesleğini icra etme durumu, staj/iş durumu, ticaret lisesi mezunu olma durumu, bölümü tercih sırası, son sınıfta okuma durumları ile öğrencilerin standartlar hakkındaki algıları arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Sonuç olarak, muhasebe mesleğine ilgi düzeyi yüksek olan öğrenciler ile mesleğe ilgisi düşük olan öğrenciler arasında; muhasebe alanında çalışmayı düşünenler ve düşünmeyenlerin algıları arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmış, diğer faktörlerde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır.

YANIK ve diğerlerinin (2013), “Muhasebe Eğitimi Gören Ön Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Standartları Hakkındaki Algıları Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmasında Kocaeli Üniversitesi’ne bağlı Gazanfer Bilge, Gebze, Hereke Ömer İsmet Uzunyol, İzmit ve Kocaeli Meslek Yüksek Okullarında Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programlarında öğrenim gören öğrencilerin TMS hakkındaki algılarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonucunda, muhasebe mesleğini mezuniyetten sonra icra etmek isteyen öğrencilerle, muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünmeyen öğrenciler, muhasebe mesleğine ilgi düzeyi yüksek olan öğrenciler ile mesleğe ilgi düzeyi düşük olan öğrenciler, staj ve iş tecrübesi olan öğrenciler ile staj ve iş tecrübesi olmayan öğrenciler, son sınıfta okuyan öğrenciler ile birinci sınıfta okuyan öğrenciler arasında muhasebe standartlarını algılamaları bakımından anlamlı farklar ortaya çıkmıştır. Ticaret meslek lisesi mezunu öğrenciler ile diğer liselerden mezun olan öğrenciler ve bölümü ilk sırada tercih eden öğrenciler ile 2. ve diğer sırada tercih eden öğrenciler arasında muhasebe standartlarını algılamaları bakımından anlamlı farklar ortaya çıkmamıştır.

III.İŞLETME BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN TMS-TFRS İLGİ DÜZEYLERİ, BEKLENTİLERİ VE FARKINDALIKLARINA YÖNELİK ARAŞTIRMA

A. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı işletme bölümü öğrencilerinin TMS/TFRS konusuna ilgi düzeylerini ve bu konudaki beklentilerini, farkındalıklarını ortaya koymaktır. Bu çerçevede TMS/TFRS farkındalıkları ile öğrencilerin “öğretim türü”, “muhasebe alanına ilgi düzeyleri”, “mezuniyet sonrası muhasebe alanında çalışma istekleri” ve “muhasebe alanında staj veya iş tecrübesine sahip olma durumları” gibi özelliklerle anlamlı bir ilişkisi olup olmadığı araştırılmıştır.

B. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada öğrencilere demografik özelliklere ilişkin sorular, muhasebe ilgi düzeyini belirlemeye yönelik sorular, TMS/TFRS ilgi düzeylerini, beklentilerini belirlemeye yönelik sorular ve TMS/TFRS farkındalıklarına ilişkin sorular sorulmuştur. Anket yöntemi ile toplanan veriler SPSS 16 istatistik programı ile analiz edilmiştir.

TMS/TFRS farkındalıklarına yönelik sorular Dalğar, Çelik ve Mortaş'ın çalışmalarında kullandıkları ölçek kullanılarak, birkaç değişiklikle hazırlanmıştır. Araştırmada 5'li Likert Ölçeği kullanılmıştır.

C. Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma muhasebe eğitiminin yoğun olarak verildiği işletme bölümü ve bölüm derslerinin büyük bir kısmını almış olmaları nedeniyle son sınıf öğrencileriyle sınırlandırılmıştır.

2013-2014 Güz döneminde işletme bölümü 4. Sınıfına kayıtlı birinci ve ikinci öğretim öğrencilerinin toplam sayısı 349'dur. Araştırma kapsamında 243 öğrenciye ulaşılmış ve anket soruları cevaplatılmıştır. 17 anket çeşitli sebeplerle araştırmaya dahil edilememiştir. Araştırma 226 son sınıf öğrencisine ait veriler ile gerçekleştirilmiştir.

D. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın amaçları çerçevesinde aşağıda belirtilen hipotezler belirlenmiş ve bu hipotezler SPSS 16.0 programı ile istatistiksel analizler sonucunda test edilmiştir.

H₁: Birinci öğretim öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları İkinci öğretim öğrencilerinden anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

H₂: Muhasebe ilgi düzeyine göre öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

H₃: Muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi olan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi olmayan öğrencilerden anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

H₄: Mezuniyet sonrası muhasebe alanında çalışma isteği olan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları muhasebe alanında çalışma isteği olmayan öğrencilerden anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

E. Araştırmanın Bulguları

Çalışmamızın ilk bölümünü ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri oluşturmaktadır ve bu özellikler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Tabloya göre, araştırmaya katılan öğrencilerin 149'u kız, 77 si erkektir. Katılımcıların yaklaşık %66'sını kızlar oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş dağılımına bakıldığında anket dolduranlardan %87,4'ü 20-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretim türü itibariyle araştırmaya katılanlardan 116 kişi birinci öğretim, 110 kişi ikinci öğretim öğrencisidir.

Tablo 1:

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kız	149	65,9
	Erkek	77	34,1
Toplam		226	100
Yaş	20-22	153	67,7
	23-25	67	29,7
	26-28	3	1,3
	29 ve üstü	3	1,3
Toplam		226	100
Öğretim Türü	Birinci öğretim	116	51,3
	İkinci öğretim	110	48,7
Toplam		226	100

Anketimizin ikinci kısmında öğrencilerin muhasebe ilgi düzeylerini belirlemeye yönelik sorulara verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 2'de verilmiştir. Tabloya göre katılımcıların %22,1'i düşük, %60,6'sı orta, %17,3'ü yüksek muhasebe ilgi düzeyine sahiptir. Araştırmaya katılanlardan %35 'i mezun olduktan sonra muhasebe alanında çalışmayı düşünürken, sadece %18,4'ünün muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi bulunmaktadır.

Tablo 2:

Muhasebe Alanına Ait Sorulara Verilen Cevapların Dağılımı

		Frekans	Yüzde
Muhasebe Alanına İlgî Düzeyiniz	Düşük	50	22,1
	Orta	137	60,6
	Yüksek	39	17,3
Toplam		226	100
Mezuniyet Sonrası Muhasebe Alanında Çalışma İsteği	Var	81	35,8
	Yok	145	64,2
Toplam		226	100

Muhasebe Alanında Staj/ İş Tecrübesi	Var	42	18,6
	Yok	184	81,4
Toplam		226	100

Anket sorularının üçüncü bölümünde katılımcılara TMS/TFRS hakkında sorular yöneltilmiş ve bu sorulara verilen cevapların dağılımı aşağıdaki tablodaki gibidir.

Tablo 3:

Öğrencilerin TMS/ TFRS Konusundaki Mevcut Durumlarına İlişkin Sorulara Verilen Cevapların Dağılımı

		Frekans	Yüzde
TMS/TFRS kavram(lar)ını duyduunuz mu?	Evvet	193	85,4
	Hayır	33	14,6
	Toplam	226	100
TMS/TFRS kavramlarını ilk kez nerede(n) gördünüz /duydunuz?	Televizyon	17	8,8
	İnternet	16	8,3
	Gazete	1	0,5
	Ders	159	82,4
	Toplam	193	100
TMS/TFRS kavramını ilk kez..... dersinde duydum.	Muhasebe I Muhasebe II	82	51,6
	Dönem Sonu Muhasebe Uygulamaları	34	21,8
	Finansal Tablolar Analizi	27	17
	Maliyet Muhasebesi I / Maliyet Muhasebesi II	15	9
	Ortaklıklar Muhasebesi	1	0,6
	Toplam	159	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin 193'ü TMS/TFRS kavramlarını duymuşken 33 kişi bu kavramları duymadıklarını ifade etmiştir. TMS/TFRS kavramlarını duymuş olan 193 öğrenciye bu kavramları ilk kez nereden duydukları-gördükleri sorulmuş, 17'si televizyondan, 16'sı internetten, 1'i gazeteden ve 159'u derste cevabı vermiştir. TMS/TFRS kavramını bilenlerden %82,4'ü bu bilgiyi derste aldıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu kavramları derste duyanlara ilk kez hangi derste duydukları sorulmuş ve yaklaşık yarısından birinci sınıf dersleri olan Muhasebe I-II cevabı alınmıştır. Yaklaşık %22'lik öğrenci grubu ise bu TMS/TFRS kavramını ikinci sınıfın dersi olan Dönem Sonu Muhasebe Uygulamaları dersinde duydukları şeklinde cevap vermişlerdir. Bu bağlamda öğrencilerin büyük bir kısmının TMS/TFRS kavramları ile birinci sınıfta karşılaştığını söylemek uygun olacaktır.

Diğer taraftan TMS/TFRS konusundaki bilgi düzeyine ilişkin soruya verilen cevapların dağılımına bakıldığında sadece katılımcıların %4,4'ü oldukça bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %25,4'ü hiç bilgi sahibi değilim derken, %70,4'ü biraz bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. TMS/TFRS'ye ilişkin sorulara verilen cevapların dağılımı Tablo 4'de sunulmuştur. TMS/TFRS konusunda kurs veya seminer alan 25 öğrenci, katılımcıların %11,1'ini oluşturmaktadır. TMS/TFRS konusunda kurs veya seminer almayı düşünenlerin sayısı ise 67'dir ve katılımcılar içindeki payı %29,6'dır. Katılımcıların %31,9 kurs veya seminer almayı düşünmezken, %38,5'lik grup bu konuda kararsız olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 4:

TMS TFRS Konusunda Bilgi Sahipliği Düzeyine İlişkin Sorulara Verilen Cevapların Dağılımı

		Frekans	Yüzde
TMS/TFRS bilgi düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?	Hiç	57	25,2
	Biraz	159	70,4
	Oldukça	10	4,4
	Toplam	226	100
TMS/TFRS konusunda kurs/seminer aldınız mı?	Evet	25	11,1
	Hayır	201	88,9
	Toplam	226	100
TMS/TFRS konusunda kurs/seminer almayı düşünür müsünüz?	Evet	67	29,6
	Kararsızım	87	38,5
	Hayır	72	31,9
	Toplam	226	100

TMS/TFRS konusunun derslerdeki durumu ile ilgili sorulara verilen cevapların dağılımı Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5:

Ders İçeriklerine İlişkin Sorulara Verilen Cevapların Dağılımı

		Frekans	Yüzde
Derslerde TMS/TFRS konularına yer veriliyor mu?	Evet	146	64,6
	Hayır	80	35,4
	Toplam	226	100
TMS TFRS ye derslerde daha fazla yer verilmesini ister misiniz?	Evet	151	66,8
	Hayır	75	33,2
	Toplam	226	100
TMS TFRS ile ilgili bölüm derslerinde nasıl bir	Ayrı ders konulmalı	27	17,8
	Muhasebe derslerindeki yeri	75	49,7

değişiklik istersiniz?	artmalı		
	Sertifika programı/Seminerler düzenlenmeli	49	32,5
	Toplam	151	100

Tabloya göre, “Derslerde TMS/TFRS konularına yer veriliyor mu” sorusuna katılımcıların %64,6 sı evet, %35,4’ü hayır cevabı vermiştir. TMS/TFRS konularına derslerde daha fazla yer verilmesini ister misiniz sorusuna katılımcıların %66,8’i evet, %33,2’si hayır cevabı vermiştir. Evet cevabı veren 151 kişiye (%66,8) TMS/TFRS ile ilgili bölüm derslerinde nasıl bir değişiklik yapılmasını istersiniz sorusu sorulmuştur. Ayrı bir ders konulmasını isteyenlerin oranı %17,8 olurken, muhasebe derslerindeki ağırlığının artırılması %49,7’lik paya sahiptir. Sertifika programları veya seminerler düzenlenmeli cevabı verenler ise 151 kişinin %32,5’ini oluşturmaktadır.

TMS/TFRS konusunda daha fazla bilgi sahibi olma konusunda katılımcıların verdiği cevaplar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 6:

TMS TFRS Konusunda Bilgi Sahibi Olmayı İsteme Nedenlerine Göre Cevapların Dağılımı

		Frekans	Yüzde
TMS/ TFRS hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak istiyorum çünkü.....	İş sınavlarında faydası olacağına inanıyorum	90	39,8
	Muhasebe bilgimi derinleştirmiş olacağıma inanıyorum	49	21,7
	Gelecekte iş hayatımda faydalı olacağına inanıyorum	65	28,8
TMS/TFRS konusunda daha fazla bilgi sahibi olmak istemiyorum.	Diğer	22	9,7
	Toplam	226	100

Katılımcıların 22’si TMS/TFRS konusunda daha fazla bilgi sahibi olmayı istememektedir. Bu konuda bilgi sahibi olmak isteyen 204 kişiye neden daha fazla bilgi sahibi olmak istedikleri sorulmuş ve katılımcıların yaklaşık %40’ı iş sınavlarında faydası olacağına inandığı için bilgisini artırmayı istediğini ifade etmiştir. Muhasebe bilgisini derinleştirmeyi isteyen 49 kişi ve gelecekte iş hayatında faydalı olacağını düşünen 65 kişide TMS/TFRS konusundaki bilgisini artırmak istemektedir.

Tablo 7’de katılımcıların 5’li Likert Ölçeğine göre TMS/TFRS konusundaki farkındalıklarını ölçen sorular ve sorulara verilen cevapların ortalamaları ve standart sapmaları yer almaktadır.

Tablo 7:

TMS/TFRS Farkındalıklarına İlişkin Ortalamalar ve Standart Sapmalar

		Katılımcı Sayısı	Ortalama	Standart Sapma
1	TFRS'lerin uygulanması yabancı sermayeli yatırımların ticari işlemlerinin	226	3,6372	0,9434
2	TMS/TFRS'ler ülkemizdeki muhasebe uygulamalarını dünya ile uyumlu hale getirmeyi	226	3,6903	0,9436
3	TMS/TFRS'ler vergi amaçlı muhasebe yerine bilgi amaçlı muhasebeyi ön plana çıkarmaktadır.	226	3,3540	0,858
4	TMS/TFRS'ler finansal tabloların uluslararası karşılaştırılabilirliğini sağlamaktadır.	226	3,7035	0,857
5	TMS/TFRS'ler finansal tabloların oluşturulmasında uluslararası tekdüzelik	226	3,5929	0,949
6	Ülkemizde muhasebe standartları ile ilgili çalışmalar bağımsız bir kurul tarafından	226	3,1770	0,78
7	TMS/TFRS'lerle ilgili gelişmeleri yakından takip ediyorum.	226	2,3584	1,08
8	Şu anki muhasebe bilgilerim TMS/TFRS'leri uygulayabilmem için yeterlidir.	226	2,3938	1,06
9	TMS/TFRS'ler İngilizce olarak yayınlanan Uluslararası Finansal Raporlama /Muhasebe	226	2,9735	0,832
10	TMS/TFRS'ler mevcut muhasebe uygulamalarında bazı önemli değişiklikler	226	3,3673	0,807
11	TMS/TFRS ile ilgili güncel bilgiye sahibim.	226	2,5088	0,93
12	Yeni Türk ticaret Kanunu ile işletmelere TFRS ile uyumlu finansal tablo hazırlama	226	3,2699	0,76
13	TMS/TFRS'ler Uluslararası Muhasebe Standartları ile tam uyumludur.	226	3,2522	0,78
14	TFRS'ler işletmelere uygulamada bazı esneklikler de sunmaktadır.	226	3,2345	0,801
15	TFRS'lerin kaynağı olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ile dünyada ortak bir	226	3,6283	0,92

F. Güvenirlilik Analizi

Güvenirlilik, katılımcıların test maddelerine verdikleri cevaplar arasındaki tutarlılık olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk,2007:169).

Çalışmamızda öğrencilerin TMS/TFRS konusundaki farkındalıklarının belirlenmesi amacıyla geliştirilen ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) 0,806'dır. Bu katsayıya sahip ölçeğin yeterli güvenirlilik düzeyinde olduğu kabul edilmektedir.

G. Araştırma Hipotezlerinin Analizi

Çalışmamızın bu bölümünde daha önce bahsedilen dört hipotez sırasıyla test edilecektir.

H₁: Birinci öğretim öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları İkinci öğretim öğrencilerinden anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

H₁ hipotezi ile öğretim türü dikkate alınarak TMS/TFRS farkındalıkları ölçülmüştür. Gruplar parametrik testlerin varsayımlarını karşılamadığı için söz konusu hipotez, bağımsız iki grup için Mann Whitney U-Testi (bağımsız T Testinin parametrik olmayan karşılığı) ile ölçülmeye çalışılmıştır. Mann Whitney U Testi iki bağımsız örneklemden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test etmektedir. Diğer bir anlatımla, bu test iki bağımsız grubun ilgilenilen değişken bakımından evrende benzer dağılımlara sahip olup olmadığını ölçmektedir (Büyüköztürk, 2007:155). Hipotezin Mann Whitney U Testi sonuçları Tablo 8'de sunulmaktadır.

Tablo 8:

TMS/TFRS Farkındalıklarının, Birinci Öğretim/İkinci Öğretim Gruplarına Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Öğretim Türü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı		
Birinci Öğretim	116	112,82	13087	Mann-Whitney U Wilcoxon W Z Asymp Sig (2-tailed)	6,301 1,309 -,161 ,872
İkinci Öğretim	110	114,22	12564		
Toplam	226				

Tabloda da görüldüğü gibi H₁ hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, Asymp. Sig. Değeri (p) >0,05 olduğundan H₁ hipotezi reddedilmiştir. Birinci öğretim ve ikinci öğretim öğrencileri arasında TMS/TFRS hakkındaki farkındalıklarında anlamlı bir farklılık olmadığı ifade edilebilir.

H₂: Muhasebe ilgi düzeyine göre öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

Muhasebe ilgi düzeylerine göre araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin TMS/TFRS konusundaki farkındalıklarının karşılaştırılmasına yönelik olan H₂ hipotezi Kruskal Wallis Testi ile test edilmiştir. Bu hipotezin bağımsız üç grup için test edilmesi gerektiğinden Mann Whitney U testi yerine Kruskal Wallis testi tercih edilmiştir. Söz konusu test bağımsız iki veya daha çok örneklem ortalamasının birbirlerinden anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için kullanılmaktadır.

Tablo 9:

TMS/TFRS algılarının, gruplara göre Kruskal-Wallis Testi Sonuçları Tablosu

Muhasebe Alanına İlgü Düzeyi	N	Sıra Ortalaması		
Düşük	50	86,68	Chi-Square Df Asymp Sig (p)	15,639 2 ,000
Orta	137	115,38		
Yüksek	39	141,29		
Toplam	226			

H₂ hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, test sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebeye olan ilgi düzeylerine göre TMS/TFRS konusundaki farkındalıklarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. P değeri 0,05 den küçük olduğundan bu hipotez kabul edilmiştir. Grupların sıra ortalamalarına bakıldığında muhasebe alanına ilgi düzeyi yüksek olan öğrencilerin TMS/TFRS algılarının düşük ve orta düzeyde ilgiye sahip öğrencilere nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

H₃: Muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi olan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi olmayan öğrencilerden anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

Araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi olup olmamasına göre TMS/TFRS farkındalıklarını Mann Whitney U-Testi ile sınamıştır ve sonuçlar Tablo 10 'da verilmiştir.

Tablo 10:

TMS/TFRS Algılarının, Muhasebe Alanında İş/Staj Tecrübesine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları Tablosu

Muhasebe Alanında Staj/İş Tecrübesi	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı		
Var	42	124,71	5238	Mann-Whitney U Wilcoxon W Z Asymp Sig (2-tailed)	3,393 2,041 -1,234 ,217
Yok	184	110,94	20413		
Toplam	226				

H₃ hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, test sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin muhasebe alanında staj veya iş tecrübesine sahip olma durumuna göre TMS/TFRS konusundaki farkındalıklarının anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. P değeri 0,05 den büyük (0,217) olduğundan bu hipotez reddedilmiştir. Elde edilen bu sonuçla, muhasebe alanında staj yapmanın veya iş tecrübesine sahip olmanın, öğrencilerin TMS/TFRS konusundaki farkındalıklarına olumlu etki yapmadığı ifade edilebilir.

H₄. Mezuniyet sonrası muhasebe alanında çalışma isteği olan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıkları muhasebe alanında çalışma isteği olmayan öğrencilerden anlamlı şekilde farklılık göstermektedir.

Araştırma katılan öğrencilerin mezuniyet sonrası muhasebe alanında çalışma isteğine göre TMS/TFRS farkındalıkları Mann Whitney U Testi ile karşılaştırılmıştır. Test sonuçları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11:

TMS/TFRS Farkındalıklarının Muhasebe Alanında Çalışma İsteğine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Muhasebe Alanında Çalışma İsteği	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı		
Var	81	131,9	10683,5	Mann-Whitney U Wilcoxon W Z Asymp Sig (2-tailed)	4,382 1,497 -3,168 ,002
Yok	145	103,22	14967,5		
Toplam	226				

H₄ hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, tablodaki Asymp. Sig. değeri 0,002 <0,05 olduğundan H₄ hipotezi kabul edilmiştir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, mezuniyet sonrası muhasebe alanında çalışma isteği olan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki farkındalıklarının,

muhasebe alanında çalışmak istemeyen öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

SONUÇ

Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları'nın Türkiye'deki karşılığı olan Türkiye Muhasebe /Finansal Raporlama Standartları son yıllarda muhasebe camiasını en çok meşgul eden konulardan biridir. Standartlar üzerine çok sayıda akademik çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların çoğu standartların uygulanmasına yönelik olmakla birlikte TMS/TFRS hakkında meslek mensuplarının, öğrencilerin veya öğretim elemanlarının algılarını, ilgi düzeylerini ölçen veya önerilerini içeren çalışmalar da yapılmıştır.

Çalışmamızda işletme eğitimi alan lisans programı son sınıf öğrencilerinin TMS/TFRS konusundaki ilgi düzeyleri, beklentileri ve farkındalıkları araştırılmıştır. Bu bağlamda öncelikle muhasebeye karşı ilgi düzeyleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaklaşık %88'i muhasebe alanına ilgi düzeylerini orta ve yüksek olarak tanımlamıştır. Diğer taraftan mezuniyet sonrası muhasebe alanında çalışmayı isteyenlerin oranı yaklaşık %36, muhasebe alanında staj veya iş tecrübesi olanların oranı ise %18,6'dır.

TMS/TFRS ile ilgili sorular; öğrencilerin konuyla alakalı mevcut durumlarını ve beklentilerini araştırmaya yöneliktir. Bu bölümdeki ilk birkaç soru katılımcıların TMS/TFRS kavramları ile karşılaşma durumlarını belirlemek amacıyla sorulmuştur. Katılımcıların %85,4 ü kavramları duyduklarını, duyanlarında %82,4'ü derste duyduğunu ifade etmiştir. Ankette öğrencilere TMS/TFRS kavramını ilk kez hangi derste duydukları da sorulmuştur. Birinci sınıf dersi olan Muhasebe I ve II dersi %51,6 lık paya sahiptir. Bu bilgi, öğrencilerin yaklaşık yarısının eğitimlerinin ilk yılında bu kavramlarla karşılaştığını hatırladığını göstermektedir. TMS/TFRS bilgi düzeyine ilişkin soruyu "bilgi sahibi değilim" şeklinde yanıtlayanların sayısı 57'dir ve azımsanmayacak ölçüde fazladır. Standartlara ilişkin kurs veya seminer alan öğrenci sayısı sadece 25 iken, bu konuda kurs veya seminer almak isteyen öğrenci sayısı 67'dir. Standartlara derslerde daha fazla yer verilmesi konusunda beklentisi olanların oranı %66,8'dir. Bu oranı oluşturan öğrencilerin yarıya yakını muhasebe dersleri içinde standartların ağırlığının artırılmasını istemektedir.

Çalışmamızın son bölümünde öğrencilerin farkındalıklarına yönelik hipotezler test edilmiştir. Test sonuçlarına göre; birinci öğretim öğrencileri ile

ikinci öğretim öğrencileri; muhasebe alanında staj yapan veya iş tecrübesi olan öğrencilerle staj/iş tecrübesi olmayan öğrenciler arasında TMS/TFRS farkındalıkları açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Diğer taraftan muhasebeye ilgisi yüksek olan öğrencilerle, bu alana ilgisi düşük veya orta seviyede olan öğrenciler arasında TMS/TFRS farkındalıkları açısından anlamlı bir farklılık vardır. Muhasebe alanına ilgisi yüksek olan öğrencilerin standartlara ilişkin farkındalıkları da yüksektir. Aynı zamanda mezuniyet sonrası muhasebe alanında profesyonelleşmek isteyen öğrencilerinde standartlara ilişkin farkındalıkları başka alanlarda çalışmak isteyen öğrencilere göre daha yüksektir.

KAYNAKÇA

- AKDOĞAN, Nalan. (2007),”Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarının Uygulanma Süreci: Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Mali Çözüm, İSMMMO Yayın Organı, Sayı 80,Mart-Nisan 2007,s.101-117.
- AKGÜN, Ali İhsan.(2012), “Muhasebenin Uluslararası Harmonizasyonu ve İlke Bazlı Muhasebe Anlayışına Yöneliş”, Yönetim ve Ekonomi, Cilt 19, Sayı 2, s.1-16.
- AKSOY, Tamer. (2005), “Finansal Muhasebe ve Raporlama Standartlarında Uyumlaştırma ve UMS/UFRS Bazında Küresel Muhasebe Standartları Setine Yöneliş Eğilimi”, Mali Çözüm, İSMMMO Yayın Organı, Sayı 71,s.182-199.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener. (2007), Sosyal Bilimler İçin Veri analizi El kitabı, 8. Baskı, Pegem Yayınılık, Ankara.
- ÇANKAYA, F., DİNÇ E.(2012), ”Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Uygulama Başarısını Etkileyen Faktörler: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.17, s.1,s81-102.
- DALĞAR, H., ÇELİK, İ. ve MORTAŞ, M. (2011), “Muhasebe Öğrenimi Gören Öğrencilerin TMS/TFRS Hakkındaki Farkındalıklarına Yönelik Bir Araştırma”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.16, S.1, s.217-230.
- GÖKÇEN, G., ATAMAN, B., ÇAKICI, C. (2011), Türkiye Finansal Raporlama Standartları Uygulamaları, Türkmen Kitabevi, İstanbul.
- İBİŞ, C., ÖZKAN, S. (2006), “ Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)’na Genel Bakış”, Mali Çözüm, İSMMMO Yayın Organı, Sayı 74, s.25-41.
- KAMU GÖZETİMİ MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU, www.kgk.gov.tr
- KURNAZ, Niyazi. (2012), “Statistical Analysis of the Factors Affecting Accounting Students’ Awareness of the TAS(Turkish Accounting Standards) and TFRS (Turkish Financial Reporting Standards)”, British Journal of Science, February 2012, Vol 4(1), p.142-156.

- UYSAL, Özgür Özmen. (2006), “Uluslararası Muhasebe Standartlarının Oluşum Süreci: IASC ve Önde Gelen ulusal ve Uluslararası Örgütler”, Muhasebe ve Denetime Bakış, Ocak, Yıl:5,Sayı 17, s.87-107.
- ÜNAL, O., DOĞANAY, M. (2009), “Lisans Düzeyinde Muhasebe eğitiminin Etkinliği: Sayıştay Özelinde Ampirik Bir Çalışma”, Sayıştay Dergisi, Temmuz-Aralık 2009, Sayı 74-75, s. 117-138.
- YANIK, A., YILDIZ, F., KARA, E. ve GÜNCE N. (2013), “Muhasebe Eğitimi Gören Ön Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Standartları Hakkındaki Algıları Üzerine Bir Araştırma”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 36, Nisan 2013,s.243-252.
- YILDIZ, F., YANIK, A. (2013), “Yükseköğretimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Algıları: Ampirik Çalışma”, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 2013/1, Sayı 17, s 205-220.
- ZAFİF, F., AYANOĞLU, Y. (2007), “Muhasebe Eğitiminde Kalitenin Arttırılmasında Ders Programlarının Önemi: Türkiye’de Bir İnceleme”, Gazi İİBF Dergisi, Sayı9/1, s. 115-136.